

**Ocena programowa
Profil praktyczny**

Raport samooceny

PAŃSTWOWA UCZELNIA im. STEFANA BATOREGO
ul. Batorego 64 C, 96-100 Skierniewice

Nazwa ocenianego kierunku studiów: OGRODNICTWO

1. Poziom/y studiów: **I stopień**
2. Forma/y studiów: **stacjonarne i niestacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹
Rolnictwo i ogrodnictwo 100%

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

☐ TAK ☒ **NIE**

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Efekty uczenia się dla naboru 2022/2023 scharakteryzowano w Uchwale nr 57/V/2021 Senatu Państwowej Uczelni im. Stefana Batorego z dnia 10 maja 2021 r. (**dok. nr 1**).

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

1. dr Barbara Dembowska – Prorektor ds. kształcenia,
2. dr Daniel Stos - Prorektor ds. ogólnych i rozwoju,
3. dr Joanna Soin- Dziekan Kolegium Medyczno-Przyrodniczo-Technicznego,
4. prof. dr hab. Wojciech Stępień– Dyrektor Instytutu Nauk Przyrodniczych,
5. dr Cezary Brzeziński - Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia,
6. dr Maria Kaźmierska-Zatoń - Uczelniany Koordynator praktyk,
7. mgr Kinga Kwiatkowska – Kierownik, Biuro Karier,
8. mgr inż. Jacek Śmiłowski - Kanclerz,
9. mgr Małgorzata Sęk – Zastępca Kanclerza,
10. mgr Katarzyna Seliga - Dyrektor Biblioteki Głównej,
11. mgr Kinga Smolec – Kierownik, Biuro Obsługi Studenta,
12. mgr Katarzyna Frankowicz -Magdziarz – Starszy Specjalista,
13. mgr Joanna Caban-Gutowska – Samodzielny referent,
14. mgr Aneta Jabłońska – Specjalista,
15. mgr inż. Sławomir Osadowski – Kierownik, Centrum Teleinformatyczne,
16. inż. Paweł Gajewski – pracownik Helpdesk,
17. mgr Ewa Pięcek - Kierownik, Biuro Rektora,
18. mgr Marta Kozioł – Specjalista.

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018poz. 1818.

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	2
Prezentacja uczelni	4
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	5
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	5
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	6
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	10
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	12
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	13
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	15
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	17
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	18
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	19
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	20
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	22

Prezentacja uczelni

Podstawowym celem Państwowej Uczelni im. Stefana Batorego (PUSB), wynikającym z jej misji, jest wszechstronne przygotowanie młodzieży do pracy zawodowej dla potrzeb rynku pracy, tj. umożliwienie studentom zdobycia zarówno profesjonalnej wiedzy teoretycznej, jak i cenionych przez pracodawców umiejętności praktycznych oraz wypracowanie nawyku samokształcenia. Nie mniej ważne jest wychowanie w poczuciu odpowiedzialności za Polskę i szacunku dla praw człowieka.

Uczelnia powstała w 2005 roku na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów (Dz.U. r 190 poz. 1605) w środowisku niedużego miasta, otoczonego obszarami wiejskimi. Młodzież z tych terenów, pochodząca z rodzin o relatywnie niskich dochodach, zyskała możliwość zdobywania wyższego wykształcenia w uczelni państwowej, w pobliżu miejsca zamieszkania, ponosząc niewielkie koszty edukacji. Obecnie, kierunek Ogrodnictwo jest jednym z 14 kierunków studiów o profilu praktycznym prowadzonych w PUSB. Studenci kierunku, poza wiedzą ogólną z zakresu dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo, mają możliwość pogłębienia swoich zainteresowań m.in. w modułach o charakterze specjalnościowym (produkcja ogrodnicza, kształtowanie terenów zieleni). Zgodnie ze swoją misją, zawartą w Strategii Uczelni (Uchwała Senatu 127/IV/2019 z 25.02.2019 - **dok. nr 2**), PUSB ma służyć, we współpracy ze środowiskiem lokalnym, rozwojowi Skierniewic i regionu poprzez oferowanie, skorelowanych z potrzebami regionu, wysokiej jakości usług edukacyjnych, umożliwiających absolwentom podjęcie pracy lub prowadzenie działalności na własny rachunek, a kadrze dydaktycznej: rozwój działalności naukowo-badawczej.

Zgodnie z wizją PUSB, ma być to Uczelnia: integracyjna, kształcąca kadry na wysokim, europejskim poziomie, przystosowane do oczekiwań pracodawców na zmieniającym się rynku pracy, otwarta na wyzwania stawiane przez zmieniającą się rzeczywistość społeczno-gospodarczą i prawną, realizująca proces naukowo-dydaktyczny na rzecz rozwoju regionu, zapewniająca młodzieży dobre warunki nauki, bytowania oraz rozrywki.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku Ogrodnictwo są spójne ze Strategią Uczelni 2019-24. Bezpośrednio odnoszą się do jej misji i wizji, poprzez realizację na wys. poziomie kształcenia przygotowującego młodych ludzi do zdobycia kompetencji i kwalifikacji, pozwalających na znalezienie zatrudnienia lub prowadzenia właściwych działalności na rynku pracy. Podstawowym zadaniem z nich wynikającym jest praktyczne kształcenie wykwalifikowanych kadr inżynierskich, które będą przygotowane do podjęcia w przyszłości zatrudnienia bądź otworzenia własnej działalności gospodarczej w jednym z kluczowych, a jednocześnie: tradycyjnych dla regionu łódzkiego obszarze. Są one również zgodne z uczelnianą polityką jakości (**dok. nr 3**), której fundamentem jest stwarzanie studentom warunków do optymalnego przygotowania do wykonywania pracy zaw. poprzez systematyczne doskonalenie jakości kształcenia na kierunku. Dzięki wieloletniej współpracy z otoczeniem, możliwe było wypracowanie koncepcji kształcenia zorientowanej na jego potrzeby. W określaniu zakresu i kształtu efektów dla kierunku uczestniczył Konwent Uczelni (funkcjonujący do końca r. 2018/19), w którym zasiadali m.in. wicemarszałek woj. łódzkiego, dyrektorzy, prezesi i właściciele czołowych przedstawiciele z subregionu oraz Prezes Skierniewickiej Izby Gospodarczej (SIG). Bezpośrednio z misji Uczelni wynika również, od wielu lat z powodzeniem praktykowana na kierunku ścisła współpraca ze środowiskiem lokalnym w realizacji założeń koncepcji oraz programu kształcenia. Koncepcja kształcenia ma również umożliwiać realizację trzech kluczowych celów strategicznych Uczelni, tj. podwyższania jakości i efektywności procesu kształcenia, doskonalenia infrastruktury wspierającej ten proces i dalszego umacniania pozycji Uczelni. Program kształcenia na kierunku jest modyfikowany w taki sposób, aby umożliwić studentom jak najpełniejszy udział praktycznych form kształcenia wykorzystywanych na przedmiotach kierunkowych i modułowych. W trakcie przygotowywania treści programowych uwzględniana jest specyfika oraz potrzeby regionu, zgodnie ze Strategią Rozwoju Uczelni. Podstawową trudnością dla dalszego rozwoju kierunku jest zdecydowanie zbyt mała liczba kandydatów na studia. Dalsze plany jego rozwoju w dużej mierze zależą więc od skali zainteresowania podejmowaniem studiów na kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zaleca się uporządkowanie tabel odniesienia efektów kierunkowych do obszarowych i zgodności kompetencji inżynierskich z kierunkowymi efektami kształcenia (EKK).	Dokonano korekty tabel dotyczące efektów kształcenia zgodnie z zaleceniami. Poprawki zostały zatwierdzone na Radzie Wydziału Nauk Przyrodniczych i Technicznych w dn. 16.05.2017r.

2.	Zaleca się poprawę sylabusów pod kątem właściwego odniesienia efektów przedmiotowych (modułowych) do kierunkowych oraz korektę bilansu punktów ECTS, a także ujednolicenie liczby punktów ECTS w semestrach do 30 (max 32) na studiach stacjonarnych.	Wszystkie uwagi dotyczące sylabusów zostały uwzględnione i wprowadzone od roku akademickiego 2017/2018. Został zmieniony Program studiów, w którym ujednolicono liczbę punktów ECTS w semestrach.
3	Zaleca się wydzielenie „Herbologii” jako odrębnego przedmiotu z modułu „Uprawa roli”	Zgodnie ze zobowiązaniami wprowadziliśmy do programu studiów herbologię jako oddzielny dział przedmiotu uprawa roli z herbologią. Uprawa roli jest realizowana w semestrze zimowym a herbologia przez specjalistkę z Instytutu Ogrodnictwa (dr Joanna Golian) w semestrze letnim.
4	Zaleca się wprowadzenie przedmiotów obieralnych (fakultatywnych) w języku obcym do planu studiów na kierunku „ogrodnictwo” oraz uruchomienie programu Mostar.	Ze względu na niewielki nabór studentów szczególnie na studia dzienne i różną znajomość języka angielskiego (część studentów uczyła się w szkole średniej innych języków) zaproponowana przez pracowników uczelni przedmioty prowadzone w języku angielskim nie znalazły zainteresowania u naszych studentów.
5	Zaleca się ujednolicenie liczby pytań uwzględnianych w ocenie egzaminu oraz zwiększenie wymagań w stosunku do liczby i jakości literatury wykorzystywanej w opracowaniu pracy dyplomowej.	Rada Wydziału NPiT w uchwale 109/2017 przyjęła nowy ujednolicony zestaw pytań na egzaminie dyplomowym. Co do ilości i jakości literatury ustalono na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 16.05.2017 r. aby promotorzy prac inżynierskich przestrzegali zasad dotyczących jakości literatury (30% literatury z ostatnich 5 lat i około 10% literatury obcojęzycznej).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Realizacja programu studiów nastawiona jest na kształcenie na potrzeby rynku pracy absolwentów zdolnych sprostać wymaganiom teraźniejszości i przyszłości, otwartych na zmiany, przygotowanych do prowadzenia gospodarstw ogrodniczych tak własnych jak i w kierowaniu działaniami ogrodniczymi w różnych zakładach zajmujących się produkcją ogrodniczą, w firmach handlowych środkami do produkcji ogrodniczej, doradczych, w Krajowych Ośrodkach Wsparcia Rolnictwa, w administracji lokalnej w działach rolniczych i in. W tworzeniu programu uwzględniono doświadczenia ze współpracy z otoczeniem, zaś jego realizacja jest oparta o synergię wiedzy eksperckiej nauczycieli akademickich oraz praktyków (osoby prowadzące gospodarstwa ogrodnicze, pracownicy Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach) prowadzących zajęcia na kierunku, dzięki czemu możliwe jest kształcenie oparte o aktualny stan nauki i praktyki oraz norm

i zasad właściwych dla kierunku. Program jest dostosowywany do potrzeb rynku pracy, a założenia dotyczące zmian programowych powstają w toku ustaleń Rady Programowej, w skład której wchodzi nauczyciele akademicki, doświadczeni praktycy/przedstawiciele otoczenia i studenci.

Studia stacjonarne trwają 7 semestrów, a niestacjonarne 8 semestrów. Program na studiach stacjonarnych obejmuje 5285h, a niestacjonarnych 5303 h. Nakład pracy mierzony jest liczbą ECTS konieczną do ukończenia studiów (210 pkt. ECTS, 30 pkt. na semestr). Łączna liczba punktów jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia wynosi 110 ECTS. Łączna liczba punktów dla zajęć kształtujących umiejętności praktyczne wynosi 132 ECTS, dla praktyk zawodowych 30 ECTS. Program studiów na kierunku przewiduje 6 ECTS dla lektoratu z j. obcego. Zajęcia te służą przekazywaniu wiedzy oraz kształtowaniu kompetencji w zakresie języka specjalistycznego z obszaru rolnictwa ogrodnictwa i są realizowane przez pierwsze 3 semestry. Uzyskiwany poziom B2 umożliwia korzystanie z j. obcego w pracy i codziennym życiu. Na lektoratach wykorzystywana jest zarówno metoda eksponująca, polegająca na pokazach materiałów audiowizualnych, jak i praktyczna, obejmująca: ćwiczenia przedmiotowe (czytanie i analiza materiału źródłowych), ćwiczenia kreatywne (przygotowanie prezentacji, dialogów, udział w dyskusji), ćwiczenia translatorskie i inne (słuchania, czytania, pisanie i mówienie oraz leksykalne). Dodatkowo studenci mają możliwość uczestniczenia w konferencjach międzynarodowych organizowanych przez Instytut Ogrodnictwa, w zagranicznych wyjazdach studyjnych (zwiedzanie obiektów ogrodniczych uczestnictwo w wystawach itp.).

Harmonogram studiów i szacowany nakład pracy pozwalają na osiągnięcie zakładanych efektów i uzyskanie pożądanego profilu absolwenta. Plan studiów obejmuje:

- 3 moduły przedmiotów: ogólnouczeniowe, podstawowe i kierunkowe. Moduł ogólnouczeniowy kształtuje umiejętności rozumienia i stosowania kluczowych pojęć i rozwija istotne z punktu widzenia pracy zawodowej umiejętności komunikacji i postawę odpowiedzialności oraz uświadamia rolę zasad etyki zawodowej itp. Moduł przedmiotów podstawowych utrzuca i rozwija zdobytą wiedzę i umiejętności pozyskane w szkołach średnich z biologii i chemii, która jest niezbędna w przedmiotach zawodowych z ogrodnictwa. Moduł przedmiotów kierunkowych pozwala na zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji stanowiących podstawę tego kierunku studiów.
- moduły przedmiotów do wyboru z języka obcego (angielski, niemiecki lub rosyjski), w których studenci uzyskują wiedzę i rozwijają umiejętności w zakresie poznania wybranego języka obcego.
- 2 moduły przedmiotów do wyboru o charakterze specjalnościowym (produkcja ogrodnicza i kształtowanie terenów zielonych), realizowane w semestrach 5 – 7 na studiach stacjonarnych i 5-8 na studiach niestacjonarnych. Szczegółowe plany studiów stacjonarnych i niestacjonarnych w naborze 2021/22 i 2022/23, stanowią załącznik do niniejszego Raportu (**dok. nr 1**).

Treści programowe są realizowane z wykorzystaniem: wykładów, ćwiczeń, zajęć terenowych, konwersatoriów, seminarium, lektoratu j. obcego oraz praktyk zawodowych. W procesie kształcenia dominują metody aktywizujące i sprzyjające samodzielnej pracy. Zajęcia w formie tradycyjnego wykładu audytoryjnego zostały znacząco ograniczone, co pozwala na pełniejsze włączanie studentów w proces uczenia. Wynikająca ze specyfiki lokalnej uczelni, mała liczebność grup umożliwia skuteczne osiąganie efektów i sprawia, że proces rozwijania umiejętności oraz kształtowania kompetencji

społecznych odbywa się w warunkach pozwalających na wykonywanie czynności praktycznych oraz swobodną wymianę doświadczeń. Dla prawidłowej realizacji programu dobierane są odpowiednie metody kształcenia, zorientowane na osiągnięcie poszczególnych efektów. Należą do nich metody podające, poszukujące, problemowe, a także oparte na słowie: wykład problemowy, dyskusja, pogadanka, praca z tekstem czy metody oparte na praktycznej działalności studentów. Na zajęciach praktycznych stosowane są metody interaktywne, w tym: projekty, dyskusje moderowane, praca z materiałami źródłowymi, praca w grupach i indywidualna, zajęcia terenowe oraz wybrane zajęcia w obiektach Instytutu Ogrodnictwa i Stacji Doświadczalnej SGGW w Skierniewicach. Prowadzący odnoszą się do przykładów z życia zawodowego i rzeczywistych danych. Stosowane metody pozwalają też na samodzielne uczenie się, m.in. poprzez analizę literatury, przygotowanie do ćw., warsztatów i konwersatoriów, praktyk zawodowych czy projektu inżynierskiego. Wykorzystywane metody i ich powiązanie z efektami są opisane szczegółowo w programach zajęć.

Co do zasady, program nie przewiduje korzystania z metod kształcenia na odległość. Studenci mają jednak nieodpłatną możliwość poszerzenia swoich umiejętności językowych poprzez udział w udostępnionych dla nich kursach na platformach Kursy123 oraz Lerni.us. W związku z sytuacją epidemiczną, okresowo proces kształcenia realizowany był z wykorzystaniem aplikacji MS Teams, pozwalającej na: prowadzenie zajęć w trybie synchronicznym, konsultacje, zamieszczanie materiałów, wymianę plików, zadań, itp. Wnioski i doświadczenia wyniesione z okresu prowadzenia kształcenia w trybie zdalnym będą wykorzystywane do dalszego doskonalenia USZJK.

Kształcenie na kierunku odpowiada na zróżnicowane potrzeby studentów. Indywidualizacji sprzyja m.in. możliwość skorzystania z indywidualnej organizacji studiów (IOS) lub indywidualnego programu studiów (IPS), opisanych w §30. i 31. Regulaminu Studiów (**dok. nr 4**). Inne możliwości dostosowania procesu uczenia do zróżnicowanych potrzeb zostały ujęte w Regulaminie studiów (m.in. w §9, 13, 16, 34, 35, 37, 40, 45-47.). Prowadzący biorą pod uwagę potrzeby studentów z niepełnosprawnościami - osobom z orzeczeniem przysługuje prawo do zaliczeń i składania egzaminów w formie alternatywnej, w określonym trybie (§44.). Regulaminu Studiów (§10.) oraz Zarządzenie Rektora 45/2019 (**dok. nr 5**), przewidują tworzenie elastycznych warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia.

W ramach Projektu unijnego „APERTUS uczelnia dostępna dla wszystkich: prowadzone są działania na rzecz dostosowania uczelni dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W ramach 6 obszarów dostępności PUSB, dostosowując proces uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, uruchomiła: usługę tłumacza języka migowego online, poradnictwo psychologiczne, wsparcie rehabilitacyjne, doradztwo kariery i job-coaching. Obecnie uczelnia wdraża specjalistyczną infrastrukturę sprzętowo-sieciową (np. pętle indukcyjne, specjalistyczne stanowiska komputerowe), platformę AI ułatwiającą komunikację. Zespoły ekspertów prowadzą obecnie weryfikację i modyfikację procedur egzaminowania pod kątem osób z różnymi typami niepełnosprawności oraz optymalizację i dostosowanie procedur wsparcia edukacyjnego powiązanych z programami studiów zapewniającego ich dostępność dla OzN. Ponadto w roku akademickim 2022/2023 uczelnia będzie szkoliła kadrę uczelni z różnorodnych kompetencji dydaktycznych ułatwiających nauczycielom akademickim dostosowanie procesu uczenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz uruchomione będzie indywidualne doradztwo dotyczące zajęć z języków obcych oraz w-f. Jak dotychczas na tym kierunku nie studiowali studenci z niepełnosprawnościami.

Praktyki stanowią integralną część planu studiów, zakładane dla nich efekty są zgodne z przypisanymi do pozostałych zajęć. Regulamin Praktyk ogólny (**dok. nr 6**) określa cel, wymiar oraz ogólne zasady organizacji, realizacji, nadzorowania i zaliczania praktyk, w tym weryfikacji efektów, Regulamin Praktyk dla kierunku Ogrodnictwo (**dok. nr 6a**) określa cele, zasady organizacji i zaliczania praktyk dla kierunku Ogrodnictwo. Treści dla praktyk opisane są w Ramowym programie praktyk oraz w Szczegółowych programach praktyk, tworzonych przez uczelnianych opiekunów dla konkretnego naboru. Praktyki podzielone są na część: podstawową (odbywaną w PUSB), pogłębiającą (odbywaną w 3 wybranych działach z 4 zaproponowanych: sadownictwo (w tym szkółkarstwo sadownicze) warzywnictwo (ew. zielarstwo lub produkcja grzybów) rośliny ozdobne (w tym szkółkarstwo ozdobne) administracyjno-organizacyjna praktyka i dyplomową (odbywaną w działów produkcji ogrodniczej lub z kształtowania terenów zielonych). Praktyki realizowane były również w trakcie obowiązywania obostrzeń epidemicznych- na mocy Zarządzenia Rektora nr 21/2021 (**dok. nr 7**) wprowadzono elektroniczny obieg ich dokumentacji. Uczelnia zapewnia miejsca praktyk (lista dla studentów Ogrodnictwa zawierająca 102 sprawdzone miejsca jest dostępna w Biurze Karier), a w przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca ich odbywania, uczelniany opiekun zatwierdza je w oparciu o przyjęte kryteria jakościowe, opisane w §14. Regulaminu Praktyk. Miejsca rekomendowane dla studentów kierunku to m.in.: gospodarstwa specjalistyczne, różnokierunkowe rolnicze, gospodarstwa ogrodnicze, sadownicze, kwaciarnie, Instytut Ogrodnictwa, szkółki drzew, krzewów i roślin ozdobnych, producenci maszyn rolniczych i ogrodniczych. Studenci odbywający praktyki zapoznają się z funkcjonowaniem gospodarstw, uczestniczą w wybranych procesach produkcyjnych gospodarstwa ogrodniczego, rolniczego, hodowlanego itp.; obserwują organizację pracy wybranego gospodarstwa i instytucji związanych z obsługą ogrodnictwa; nabywają umiejętności opisu wybranych procesów technologicznych w gospodarstwie; nabywają umiejętności charakteryzowania środowiska przyrodniczego, w którym znajduje się wybrane gospodarstwo; nabywają umiejętności praktyczne w zakresie co najmniej trzech czynności technologicznych związanych z ogrodnictwem; kształtują samodzielne, krytyczne spojrzenie na praktykę ogrodniczą w porównaniu do wiedzy teoretycznej. Praktyki zawodowe stanowi jedną jednostkę dydaktyczną rozliczaną merytorycznie w ostatnim semestrze studiów. Podział na pięć części jest formalny wynikający z zatwierdzonego planu studiów. Piąta część praktyki stanowi 250 h i 10 ECTS. Zgodnie z planowanym modułem studiów kształtowanie terenów zieleni lub produkcja ogrodnicza student przedstawia właściwemu opiekunowi praktyk zawodowych: harmonogram praktyk oraz ich zakres czasowy. Oznacza to, że długość realizowanej praktyki w poszczególnych jej działach jest zmienna, uzależniona od wybranego modułu i zainteresowań zawodowych studenta. Harmonogram obejmuje 5 rodzajów praktyk, a zakres czasowy łącznie wynosi 6 m-cy (750h, 30 ECTS). Metody weryfikacji i oceny przebiegu praktyk, a także sposób ich dokumentowania, w tym realizowanych w ich trakcie zadań, są dobrane następująco. Po każdym semestrze studiów na podstawie wypełnionego częściowo Dziennika Praktyk i rozmowy Opiekuna praktyki ze studentem, Opiekun zalicza zgodnie z planem studiów 1/5 całej praktyki. Zaliczenie całej praktyki (750 godzin) następuje zgodnie z Regulaminem Praktyki na kierunku Ogrodnictwo (zapisanym w Dzienniku Praktyk) w czasie i zakresie egzaminu komisyjnego opisanego oddzielnym regulaminem. Umożliwia to opiekunom skuteczne sprawdzanie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów. Sposób doboru uczelnianych opiekunów oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Dyrektor Instytutu corocznie powołuje dla danego naboru opiekunów, posiadających kompetencje i doświadczenie umożliwiające prawidłową realizację

praktyk. Wsparcie proceduralne opiekunów w przygotowaniu programów, ich organizacji i przebiegu oraz realizacji planu hospitacji praktyk realizuje, powoływany przez Rektora, Uczelniany Koordynator Praktyk.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

W Uczelni przyjęto sformalizowany sposób rekrutacji na studia, zasady określa Senat (dla naboru 2022/2023: Uchwała Senatu 38/V/2021 (**dok. nr 8**). Przyjęte kryteria, opierające się m.in. o wyniki egzaminów maturalnych lub dojrzałości są przejrzyste i pozwalają na efektywną selekcję kandydatów. Zasady przyjmowania laureatów i finalistów olimpiad określono w Uchwale Senatu 177/IV/2019 (**dok. nr 9**). Zasady dot. uznawania studiów odbytych w innej uczelni (w tym zagranicznej) opisano w Regulaminie studiów. Zasady potwierdzania efektów uzyskanych poza systemem studiów określono w Uchwale Senatu 180/IV/2019 (**dok. nr 10**). Informacje na temat zasad przyjęcia na studia są publikowane na stronie Uczelni. Do obsługi kształcenia wykorzystywane są obecnie systemy USOS oraz BAZUS (wygaszany). Umożliwia to bieżące monitorowanie przebiegu studiów, w tym postępów w nauce. Za pośrednictwem BOS, Dyrektor Instytutu we współpracy z Radą Programową i/lub zespołem ds. rocznej samooceny jakości kształcenia po zakończeniu danego roku akademickiego analizuje dane, które służą do doskonalenia programu (np. zmiany liczby godz. przypisanych do przedmiotu, zmiany form zajęć, formuły zaliczenia itp.).

Efekty dla naboru 2022/2023 zostały określone w Uchwale Senatu 57/V/2021, zasady i sposoby ich weryfikacji oraz dokumentowania reguluje Zarz. Rektora 40/2020 (**dok. nr 11**) oraz Regulaminy: Studiów, Sesji Egzaminacyjnej, Dyplomowania i Praktyk. Sposoby weryfikowania efektów przypisanych do zajęć są określone przez dydaktyków w programie zajęć. Na kierunku Ogrodnictwo są to m.in.: aktywność na zajęciach (wypowiedzi ustne, odpowiedzi na pytania, praca w grupie, udział w dyskusji itp.), prezentacja projektów, referatów, egzaminy ustne, pisemne, testy i kolokwia zaliczeniowe (np. wielokrotnego wyboru z pytaniami otwartymi, pisemne z możliwością lub bez możliwości korzystania z pomocy naukowych), rozwiązywanie zadań problemowych, pisemne prace etapowe (zadania ćwiczeniowe, prezentacje multimedialne, krótkie teksty dotyczące omawianej literatury itp.). System weryfikacji jest przejrzysty, zorientowany na studenta i daje możliwość adaptacji do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, jego podstawowym założeniem jest bezstronna, rzetelna i wiarygodna ocena st. osiągnięcia efektów oraz motywowanie do ich pogłębiania. Zasady dyplomowania określa Zarz. Rektora 31/2021 (**dok. nr 12**). Warunkiem uzyskania dyplomu jest osiągnięcie wszystkich efektów, złożenie egzaminu dyplomowego i pozytywna ocena pracy dyplomowej. Jeśli praca jest pisemna, jest

sprawdzana z użyciem JSA, recenzje są jawne. Od naboru 2019/20 przyjęto, że pracą podsumowującą studia będzie projekt dyplomowy (inżynierski), tj. samodzielne opracowane zagadnienia praktyczne, prezentujące specjalistyczną wiedzę i umiejętności studenta, w tym umiejętności samodzielnej analizy i wnioskowania. Szczegółowe zasady przygotowania projektu dyplomowego na kierunku ogrodnictwo określa uchwała Rady Kolegium.

Efekty przypisane do praktyk są weryfikowane poprzez analizę zapisów wykonanych przez studenta w ich trakcie (w dzienniku praktyk, na każdym etapie), na podstawie komisyjnego egzaminu z praktyk składanego przed 3 – osobową komisją (prezentacja i udzielanie odpowiedzi na pytania komisji), ankiet ewaluacyjnych, arkuszy oceny osiągniętych efektów przez opiekunów zakładowych, oceny opisowej zakładowego opiekuna praktyk czy arkuszy kontroli praktyk przez opiekuna uczelnianego. Efekty są też sprawdzane w oparciu o hospitacje miejsc praktyk, kontakt z opiekunem zakładowym. Obowiązująca w Uczelni procedura Badania Losów Zawodowych Absolwentów - Zarządzenie Rektora 38/2015 (**dok. nr 13**) obejmuje badanie na zakończenie studiów, przed obroną oraz rok po ukończeniu studiów. Wnioski i rekomendacje z BLZA są dostępne dla osób odpowiedzialnych za organizację procesu kształcenia na kierunku i służą doskonaleniu oferty dydaktycznej. Ostatnie wyniki pokazują, że, wszyscy absolwenci biorący udział w badaniu losów absolwentów kierunku Ogródnictwo pracują zawodowo. Większość osób pracujących ma stałą pracę we własnym (często rodzinnym gospodarstwie) inni pracują najemnie na pełen etat, na czas określony. 1 na 3 absolwentów aktywnych zawodowo podjęło swoją pierwszą pracę jeszcze w trakcie studiów. 2/3 absolwentów pracowało w gospodarstwie rolniczym lub ogrodniczym i postanowiło uzupełnić kwalifikacje na studiach w PUSB. 75% pracujących absolwentów znalazło pracę przez dziedziczenie gospodarstwa, zakładając gospodarstwo lub korzystając z networkingu. Wszyscy badani deklarują, że ich obecna praca jest zgodna z ukończonym kierunkiem w 75-100% - są to głównie osoby wykonujące mieszane prace w sadach, ogrodach przy hodowli roślin ozdobnych lub pracujące w gospodarstwach rolnych. W ocenie badanych, studia najlepiej przygotowały ich w zakresie wiedzy ogólnej, specjalistycznej/ zawodowej ze studiowanej dziedziny, wysoko oceniają też umiejętności kreatywnego myślenia. Obszar oceniany relatywnie niżej, w ramach którego wskazywali oceny średnie to umiejętności językowe oraz informatyczne. 100% badanych wskazuje, że przy ponownym wyborze także wybraliby ponownie kierunek ogrodnictwo w PUSB.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Zajęcia na kierunku prowadzi wykwalifikowana kadra pracowników zatrudnionych na stanowiskach dydaktycznych i umowach cywilno-prawnych. W r. 2022/2023 będzie to 26 osób, w tym 12 w podst. miejscu pracy, wiele z nich posiada doświadczenie zdobyte poza Uczelnią. Obsada zajęć przedst. została w **dok. nr 14**. Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia reprezentują głównie dyscyplinę rolnictwo i ogrodnictwo. Natomiast przedmioty ogólne i podstawowe są realizowane przez wykładowców z innych dziedzin: nauki o ziemi i środowisku, nauki chemiczne, nauki o zarządzaniu i jakości, ekonomia i finanse, nauki socjologiczne i psychologia (charakterystyka kadry stanowi **dok. nr 15**). Tematyka publikacji oraz doświadczenie zaw. kadry są adekwatne do prowadzonych zajęć. Wykładowcy, rekrutowani w oparciu o przyjęte, sformalizowane zasady są dobrze przygotowani do realizacji procesu dydaktycznego. Ich dorobek (m.in.: artykuły w czasopismach nauk. i branżowych, rozdziały książek, referaty w publikacjach pokonferencyjnych) w sposób bezpośredni lub pośredni odnosi się do treści realizowanych na kierunku. W skład kadry kierunku wchodzi także praktycy i przedstawiciele otoczenia w tym: m.in. właściciele gospodarstw domowych, osoby prowadzące działalność ogrodniczą i rolniczą, pracownicy Instytutu Ogródnictwa, SGGW. Harmonogram zajęć stanowi **dok. nr 16**.

Obsada zajęć jest przygotowywana przez Dyrektora Instytutu na podstawie analizy planu studiów i kompetencji prowadzących. Brane są pod uwagę: adekwatność wykształcenia, dorobek, doświadczenie w realizacji przedmiotu, a także doświadczenie zawodowe. W pierwszej kolejności zajęcia powierzane są pracownikom PUSB zatrudnionym w podstawowym miejscu pracy i przedstawicielom praktyki. Ogólne zasady zatrudniania nauczycieli akademickich ujęte zostały w Zarządzeniu Rektora nr 19/2020 (**dok. nr 17**) Statucie i Regulaminie Pracy. Zgodnie z §88. i 89. Statutu (**dok. nr 18**), podlegają oni ocenie nie rzadziej niż raz na 4 lata lub na wniosek Dziekana. W dotychczas prowadzonych postępowaniach wszyscy dydaktycy kierunku uzyskali oceny pozytywne. Ponadto, bieżąca ocena ich pracy prowadzona jest podczas hospitacji zajęć. W r. 2021/2022 przeprowadzono łącznie 5 hospitacji zajęć na kierunku. Zgodnie z planem na r. 2022/2023 hospitacji poddanych będzie 3 prowadzących. Studenci dokonują oceny prowadzących w zakresie wypełniania przez nich obowiązków związanych z kształceniem. Wyniki ankiet przechowywane są w Dziale Dydaktycznym i stanowią ważny element m.in. w trakcie oceny okresowej. Uczelnia stwarza kadrze warunki do rozwoju: naukowego i kompetencji dydaktycznych. (zarządzenie Rektora 60/2021 z dn. 27.12.2021 r. – **dok nr 19**). System wsparcia kadry obejmuje: finansowanie udziału w konferencjach naukowych, szkoleniowych dydaktycznych, kursach doszkalających, studiach podyplomowych, wzbogacanie zasobów bibliotecznych zgodnie z oczekiwaniami i zainteresowaniami naukowymi kadry, angażowanie w realizowane w Uczelni projekty rozwojowe.

W związku z prowadzeniem w r. akademickim 2020/21 oraz 2021/22 zajęć, konsultacji i części zaliczeń przez platformę MS Teams, wszyscy dydaktycy zostali przeszkoleni z jej obsługi. Dydaktycy mieli możliwość prowadzenia zajęć zdalnych w Uczelni lub wypożyczenia laptopów do ich prowadzenia z domu. Pracownicy CT stanowili wsparcie techniczne zarówno dla pracowników jak i studentów. W ramach współpracy z Fundacją Troska, udostępniono możliwość korzystania z pomocy psychologa. Każdego pracownika zapoznaje się przepisami Kodeksu Pracy dotyczący molestowania, mobbingu i dyskryminacji. W Uczelni działają Rzecznik dyscyplinarny i Uczelniane Komisje Dyscyplinarne. W 2019 r. przeprowadzono analizę ryzyka wystąpienia

zjawiska dyskryminacji (w tym molestowania), a w 2019 r. i 2020 r. analizę ryzyk korupcyjnych. Corocznie w Uczelni przeprowadzana jest też samoocena pracowników w ramach kontroli zarządczej.

W ramach projektu „Zintegrowany Program PWSZ” Uczelnia oferowała 4 certyfikowane szkolenia: „Gry i metody dydaktyczne.”, „Komunikacja wokalna, komunikacja z grupą”, „Informatyczne narzędzia dydaktyczne”, „Innowacyjne narzędzia wizualne”, których celem było podnoszenie kompetencji dydaktycznych. 7 wykładowców obsługujący kierunek brało udział w 3 zrealizowanych edycjach szkoleń i/lub w realizowanym w r. 2019 w 6-miesięcznym cyklu „Design Thinking/Service Design” (DT/SD), który pozwalał na aktywny udział w projektowaniu zmian, wprowadzanych w Uczelni. Obecnie w ramach projektu „Apertus – uczelnia dostępna dla wszystkich kadra dydaktyczna w roku akademickim 2022/2023 będzie uczestniczyła w kolejnych szkoleniach podnoszących kompetencje dydaktyczne ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Dodatkowo dla kadry uczącej języków obcych oraz w-f będą prowadzone działania doradcze w oparciu o filmy instruktażowe pozwalające dostosować zajęcia dydaktycznych do osób ze szczególnymi potrzebami.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Teren Uczelni i jej obiekty poddawane były przez ostatnie kilkanaście lat procesowi adaptacyjnemu, w wyniku czego baza dydaktyczna spełnia stawiane przed nią wymogi. Położone na zwartym obszarze, z miejscami do parkowania (w tym dla osób z niepełnosprawnościami) obiekty wyposażone są w nowe elementy. Ich wielkość, ilość oraz wielorakość funkcji zapewniają dobre warunki pracy dla kadry i studentów, z zachowaniem wymogów BHP i Ppoż oraz reżimu sanitarnego (COVID-19). Odpowiednie warunki, czystość i ochronę gwarantują umowy z podmiotami zewnętrznymi. Pomieszczenia dydaktyczne wyposażone są w niezbędne pomoce przydatne do realizacji programu na tym kierunku oraz niezbędną ilość sprzętu AV i komputerów. Wyposażenie to pozwala na realizację zajęć o charakterze praktycznym. Komputery wyposażone w niezbędne oprogramowanie wspomagają proces kształcenia, w tym wersje dydaktyczne komercyjnych aplikacji używanych w większości współczesnych podmiotów gospodarczych i urzędów, tj. pakiety biurowe wspomagające zarządzanie, programy do projektowania ogrodów, programy z doradztwa agrotechnicznego, system informacji prawnej LEX itp. WF realizowany jest w obiektach miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. Obiekty Uczelni posiadają dostęp do sieci przewodowej (300 Mbit/s). W każdym z nich znajdują się strefy nielimitowanego dostępu do WiFi oraz ogólnodostępne stanowiska komputerowe podłączone do Internetu. W 2021 roku uczelnia wzbogaciła się o zaplecze do praktycznej nauki zawodu na kierunku ogrodnictwo:

- tunel uprawowo-doświadczalny: tunel przeznaczony do produkcji rozsad warzyw, roślin ozdobnych i zielarskich, materiału szkółkarskiego oraz uprawy warzyw i roślin ozdobnych, w ramach ćwiczeń praktycznych z przedmiotów kierunkowych oraz praktyk zawodowych. Produkcja roślinna ukierunkowana na testy wegetacyjne (w tym prac inżynierskich na specjalizacji Produkcja Ogrodnictwa) oraz przygotowanie materiału nasadzeniowego do wykorzystania w ogrodzie i parku dydaktycznym PUSB.
- ogród i park dydaktyczny PUSB : ogród (sad) i park na terenie PUSB spełnia rolę dydaktyczno-poglądową. Jest miejscem, w którym odbywają się ćwiczenia praktyczne z zakresu botaniki, dendrologii, sadownictwa, warzywnictwa, roślin zielarskich i ozdobnych, projektowania terenów zieleni, ochrony roślin. W ramach pierwszego semestru praktyk zawodowych studenci mają możliwość poznania i wykonywania podstawowych prac ogrodniczych pod kierunkiem wykładowców PUSB.

Wypośażenie instytucji, w których realizowane są praktyki musi spełniać kryteria jakościowe, formalnie przyjęte w §14.Regulaminu praktyk. W przypadku Ogrodnictwa podstawowe elementy infrastrukturalne oraz elementy wyposażenia w ogrodnictwie wymagane na praktykach zawodowych są bardzo zróżnicowane i zależne od zakresu specjalizacji, rodzaju produkcji lub upraw i są ściśle uzależnione od rodzaju i wielkości gospodarstwa lub firmy. Inne będą w sadzie, inne w szkółce, inne w kwaciarni jeszcze inne w gospodarstwie szklarniowym lub zakładzie przetwórczym. W sposób ogólny można wymienić:

- 1.Podstawowe narzędzia pracy w ogrodnictwie, pracy w polu lub obiektach szklarniowych, tunelach tzn. szpadle, łopaty, sekatory, piłki do cięcia, wiadra, grabie, gracki, skrzynki, taczki i wózki transportowe ręczne itp. – każdy rodzaj praktyki ogrodniczej (rolno-ogrodnicza, sadownicza, warzywnicza, roślin ozdobnych)
- 2.Dostęp lub wyznaczenie miejsca na szatnię w miejscu odbywania praktyk, dostęp do toalety i zapewnienie bieżącej wody
- 3.Proste maszyny i mikromaszyny nie wymagające dodatkowych uprawnień i szkoleń poza instrukcją obsługi i przepisami bhp,
- 4.Proste urządzenia pomiarowe (termometry, wilgotnościomierze, miernik pH, EC, binokular itp.), komputery klimatyczne, dozowniki nawozowe, elementy nawadniania itp.

Poza tym uczelnia ma podpisaną umowę o współpracy z Instytutem Ogrodnictwa w Skierniewicach, gdzie studenci mogą realizować niektóre zajęcia korzystając ze specjalistycznych pracowni w jakie wyposażony jest Instytut. Dodatkowo studenci mogą brać udział w konferencjach, sympozjach oraz innych tego typu imprezach organizowanych przez pracowników Instytutu Ogrodnictwa. Niektóre zajęcia z gleboznawstwa, nawożenia i agrometeorologii studenci tego kierunku realizują w obiektach Stacji Doświadczalnej SGGW w Skierniewicach w ramach podpisanej współpracy.

Biblioteka dysponuje 60 stanowiskami do pracy indywidualnej oraz 20 stanowiskami komputerowymi z dostępem do Internetu. Zgromadziła ponad 15180 wol. oraz ponad 400 jednostkowych zbiorów specjalnych. 7% księgozbioru stanowią książki dla kierunku Ogrodnictwo, zgodne z potrzebami kierunku, 16%-inne książki do wykorzystania przez studentów kierunku (encyklopedie, słowniki, leksykony, podr. do przedmiotów kształcenia ogólnego itp.), 3% stanowią zbiory specjalne. Biblioteka prenumeruje 69 czasopism specjalistycznych (w tym 15 zagranicznych) i 5 dzienników. Pracę wspiera system LIBRA NET, umożliwiający m.in. zdalny dostęp do katalogu. Czytelnicy mogą korzystać z

bezpłatnego dostępu do zasobów baz danych w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki oraz LEX. Biblioteka i Czytelnia są czynne w dniach/godz. dostosowanych do potrzeb studentów stacjonarnych i niestacjonarnych (soboty). Na podstawie wniosków z analizy oczekiwań studentów, wprowadzony został dłuższy dyżur w dniu, w którym największa ich liczba odbywa zajęcia do późnych godz. popołudniowych. Dydaktycy mają możliwość zgłoszenia zapotrzebowania na literaturę przez cały rok akademicki. Dodatkowo, przed rozpoczęciem każdego semestru, Dyrektor Biblioteki przesyła im drogą elektroniczną przypomnienie ws. aktualizacji i uzupełnienia literatury.

Monitorowanie, ocena i doskonalenie bazy dydaktycznej mają charakter ciągły. W procesie uczestniczą m.in. nauczyciele akademicki oraz studenci. Kwestie te są przedmiotem dyskusji na posiedzeniach Rady Programowej, przede wszystkim przed rozpoczęciem nowego roku akademickiego oraz w związku z realizacją rocznej samooceny jakości kształcenia. Studenci biorą udział w tych procesach także przez przedstawicieli URSS i jako członkowie różnych gremiów uczelnianych, wyrażają też swoją opinię na temat infrastruktury w corocznym badaniu satysfakcji.

Dokładna charakterystyka wyposażenia sal stanowi **dok. nr 20**.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Podstawowym celem Państwowej Uczelni im. Stefana Batorego (PUSB), wynikającym z jej misji, jest wszechstronne przygotowanie młodzieży do pracy zawodowej dla potrzeb rynku pracy, tj. umożliwienie studentom zdobycia zarówno profesjonalnej wiedzy teoretycznej, jak i cenionych przez pracodawców umiejętności praktycznych. Zgodnie ze swoją misją, zawartą w Strategii Uczelni PUSB ma służyć, we współpracy ze środowiskiem lokalnym, rozwojowi Skierniewic i regionu poprzez oferowanie, skorelowanych z potrzebami regionu, wysokiej jakości usług edukacyjnych, umożliwiających absolwentom podjęcie pracy lub prowadzenie działalności na własny rachunek. Zgodnie z wizją PUSB, ma być to Uczelnia: integracyjna, kształcąca kadry na wysokim, europejskim poziomie, przystosowane do oczekiwań pracodawców na zmieniającym się rynku pracy, otwarta na wyzwania stawiane przez zmieniającą się rzeczywistość społeczno-gospodarczą i prawną, realizująca proces naukowo-dydaktyczny na rzecz rozwoju regionu.

Uczelnia aktywnie i wielopłaszczyznowo współpracuje z otoczeniem społ.-gosp. (w tym: z szerokim gronem pracodawców oraz SIG - organizacją ich zrzeszającą) w celu zapewnienia wpływu otoczenia na kształt i realizację koncepcji, programu oraz efektów uczenia się. W określaniu efektów uczestniczył Konwent Uczelni, który funkcjonował do końca r. 2018/19, a w którym zasiadali m.in. wicemarszałek województwa łódzkiego, dyrektorzy, prezesi i właściciele czołowych przedsiębiorstw i instytucji z subregionu oraz

ówczesny prezes SIG. Aktualnie, przedstawiciele otoczenia uczestniczą w zmianach koncepcji i programu na czterech etapach. Założenia i propozycje kształtu zmian programowych są konstruowane przez Radę Programową, w skład której wchodzi m.in. praktycy prowadzący zajęcia. Kształt programu jest opiniowany przez URSS i przekazywany Radzie Kolegium. Następnie trafiają one pod obrady Senatu, w posiedzeniach którego z głosem doradczym uczestniczą m.in. przedstawiciele uczelni akademickich, z którymi mamy podpisane umowy o współpracy. Uczelnia współpracuje regularnie ze Skierniewicką Izbą Gospodarczą, której głos doradczy również ma przedstawiciel lokalnych pracodawców (obecnie: prezes zarządu SIG – Jolanta Juraś jednocześnie wiceprezes firmy Hortmasz Sp. z o.o. producent sprzętu ogrodniczego). Ponadto uczelnia aktywnie współpracuje z szerokim gronem lokalnych pracodawców przyjmujących studentów na praktyki (m.in. Instytut Ogrodnictwa -Państwowy Instytut Badawczy, SGGW, gospodarstwa specjalistyczne, różnokierunkowe rolnicze, ogrodnicze, sadownicze, kwaciarnie, producenci maszyn ogrodniczych i rolniczych, producenci roślin ozdobnych i kwiatów, szkółki drzew, krzewów i roślin ozdobnych.) w oparciu o podpisane porozumienia.

Dzięki środkom UE, studenci mieli w ramach jednego z programów możliwość uczestnictwa m.in. w: regularnych wyjazdach studyjnych do firm i instytucji z branż powiązanych z kierunkiem (np. wizyty studyjne: Gospodarstwo Ogrodnicze Tadeusz Pagacz 2021, firma Cichoń - sadzonka chryzantemy 2021), branżowych szkoleniach dla wybitnych studentów (np. szkolenie ze specjalistycznego programu komputerowego: „Projektowanie ogrodów”, 2021), szkoleniach specjalistycznych „Rozpoznawanie drzew i krzewów w stanie bezlistnym”, 2020 w ogrodzie botanicznym w Poznaniu) oraz bezpośrednich spotkaniach z pracodawcami (np. organizowany w 2021 roku „Careerdate”, w ramach którego studenci mieli możliwość spotkania z przedstawicielami lokalnego rynku pracy i uczestniczyć w wymianie doświadczeń w zakresie potrzeb i kompetencji pożądanych na lok. rynku pracy między innymi z Łukaszem Marcinkowskim z firmy- Marcinkowscy Las i Ogród oraz Jolantą Juraś- wiceprezes Hortmasz Sp. z o.o. Zakres współpracy z otoczeniem w obszarze praktyk zaw. opisano w Kryterium 2. Kierunek czynnie współpracuje z otoczeniem również za pośrednictwem Biura Karier, które realizuje m.in. obsługę praktyk od strony formalnej, poradnictwo karier dla studentów i absolwentów i udostępnia aktualne oferty pracy, staży i praktyk od przedstawicieli otoczenia. Przegląd współpracy z otoczeniem jest realizowany po zakończeniu danego roku akademickiego w ramach rocznej samooceny jakości kształcenia. W 2019 Uczelnia została wyróżniona przez Prezydenta m. Skierniewice oraz Skierniewicką Izbę Gospodarczą statuetką „Wokulski Roku”, przyznawaną lokalnym firmom i instytucjom za promocję przedsiębiorczości i wspieranie działań na rzecz gosp. rynkowej.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Mobilność i wymiana międzynarodowa studentów nie jest wysoka. Studenci kierunku Ogrodnictwo nie wyjeżdżali w ramach programu Erasmus+ na część studiów. Nauczyciele akademicy wyrażający gotowość do uczestnictwa w aktywnościach o charakterze międzynarodowym, podejmują takie działania, zgodnie z przyjętą standardowo procedurą. Jednak w ocenianym okresie z powodu pandemii Covid-19 żadne mobilności nie zostały zrealizowane.

Studenci z kierunku Ogrodnictwo mieli możliwość udziału w następujących wykładach, przeprowadzonych przez osoby przyjeżdżające z partnerskich uczelni zagranicznych:

- w czerwcu 2021 r. wykład na temat komunikacji międzykulturowej i różnic kulturowych przeprowadzony przez pracownika z Klaipeda State University of Applied Sciences,
- w czerwcu 2022 r. wykład na temat wartości i perspektywy różnorodności małych owoców i jagód, z naciskiem na poprawę naszej diety, zwiększenie zrównowżenia produkcji ogrodnictwa oraz satysfakcję z ogrodnictwa hobbystycznego przeprowadzony przez pracownika z Latvia University of Agriculture,
- w czerwcu 2022 r. wykład „Mikrobiomy związane ze zdrowiem człowieka i środowiska” przeprowadzony przez pracownika z University of Foggia,
- w czerwcu 2022 r. wykład na temat możliwości umiędzynarodowienia studentów i doskonalenia kreatywności w praktycznej działalności przedsiębiorstwa przeprowadzony przez pracownika z Klaipeda State University of Applied Sciences.

Ponadto pracownicy i studenci mieli możliwość wzięcia udziału w :

- październik 2018 I Konferencji z udziałem gości zagranicznych: Wielowymiarowość Zdrowia, organizowanej przez Wydział Nauk Przyrodniczych i Technicznych PUSB
- 6-7 grudnia 2019 II Międzynarodowej Konferencji pt. Wielowymiarowość Zdrowia, organizowanej przez Kolegium Medyczo-Przyrodniczo –Techniczne PUSB.

W czerwcu 2022 roku studenci IV roku ogrodnictwa PUSB w Skierniewicach oraz w czerwcu 2022 roku studenci IV roku ogrodnictwa PUSB w Skierniewicach oraz kilku wykładowców wzięło udział w kilkudniowym wyjeździe zorganizowanym przez Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Ogrodnictwa na Światową Wystawę Ogrodnictwa - Floriade Expo 2022 zorganizowaną w Almere w Holandii. Tematem przewodnim tegorocznej wystawy i targów była Floriade to Growing Green Cities (Rosnące Zielone Miasta).

W ostatnich dwóch latach studenci kierunku ogrodnictwo uczestniczyli jako słuchacze w międzynarodowych konferencjach organizowanych przez Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Pomocna we wchodzeniu na rynek pracy jest zróżnicowana oferta Biura Karier, systematycznie wzbogacana dzięki kolejnym projektom UE, realizowanym nieprzerwanie od 2009. Do oferowanych form należą m.in.: doradztwo zawodowo-edukacyjne (wspierane m.in. nowoczesnym narzędziem FRIS®), coaching kariery, szkolenia specjalistyczne, careerdate, spotkania z ludźmi sukcesu czy work-toury. BK zamieszcza na stronie Uczelni oferty pracy, staży i praktyk od przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. W ramach wsparcia rozwoju kompetencji przedsiębiorczych, dzięki środkom z UE, zrealizowane zostały cykle: „Profesjonalny Przedsiębiorca” (6 szkoleń: zakładanie działalności gospodarczej, biznesplan, budowanie brandu, kreowanie wizerunku, kulturalny biznesmen, zrozumieć klienta, czynniki ryzyka w środowisku pracy) i „Profesjonalny Pracownik” (6 szkoleń: organizacji czasu i przestrzeni, rozwiązywanie zadań i problemów, być w teamie, ciągły rozwój, mindfulness, czynniki ryzyka w środowisku pracy) realizowane przez zewnętrznych trenerów – w tym trenerów biznesu.

Uczelniany system wsparcia jest wieloaspektowy i adekwatny do potrzeb różnych grup studentów (w tym: z niepełnosprawnościami, którzy mogą m.in.: otrzymywać stypendia specjalne, uczestniczyć w zindywidualizowanym procesie dydaktycznym dostosowanym do ich potrzeb, wypożyczyć sprzęt ułatwiający naukę. Ponadto, Uczelnia oferuje im cykliczne wyjazdy integracyjno-szkoleniowych (w przerwie wakacyjnej lub międzysemestralnej), obejmujące zajęcia grupowe, indywidualne oraz sesje coachingowe. Bieżącym wsparciem studentów z niepełnosprawnością zajmuje się Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych.

W Uczelni funkcjonuje system pomocy materialnej, obejmujący m.in.: stypendia Rektora, stypendia socjalne, zapomogi, możliwość aplikowania o stypendia Ministra. Wyróżniający się studenci mogą otrzymać nagrodę lub wyróżnienie Rektora, list gratulacyjny, wyróżnienie Dziekana. Uczelnia bierze udział w programach mobilności w ramach Erasmus+ i POWER, na każdy typ wyjazdu można otrzymać dofinansowanie. Studenci o niższych dochodach oraz posiadający orzeczenie o niepełnosprawności mogą liczyć na wyższe dofinansowanie w celu wyrównania szans.

Poza zajęciami, studenci mają dostęp do kadry w czasie dyżurów w bezpośrednim kontakcie lub drogą elektroniczną (MS Teams), a za zgodą wykładowcy również: telefonicznie. Na podstawie Reg. Studiów (§14), na I roku powoływany jest Opiekun Roku. Zapoznaje on studentów z regulaminami, do jego zadań należy również wsparcie w bież. sprawach zw. ze studiami. Student ma wgląd w kluczowe dokumenty, publikowane na stronie Uczelni. Pomocą służą BOS oraz URSS (odpowiadają m.in. za przeprowadzenie min. raz w roku obowiązkowego szkolenia dotyczącego praw i obowiązków studenta). Współpracę z org. studenckimi regulują §6-7. Reg. Studiów oraz Statut (sekcja: samorząd studencki i organizacje studenckie). Skargi i wnioski rozpatruje się zgodnie z §3. Reg. Studiów. Oferowane wsparcie, w tym: jakość obsługi jednostek administracyjnych współtworzących proces kształcenia, studenci oceniają w badaniach satysfakcji. Zgodnie ze Statutem, ocena studentów jest również jednym z elementów oceny okresowej nauczycieli akademickich. W Uczelni działa Koło Naukowe Ogrodników, jednak na okres pandemii zawiesiło swoją działalność. Wznowione natomiast zostały w tym roku akademickim wyjazdy studyjne i zorganizowano spotkanie z Wytwórnią Filmów Oświatowych. Studenci mają także możliwość korzystania z siłowni (i pomocy instruktora) oraz zajęć AZS: siatkówki, piłki nożnej, koszykówki czy aerobiku).

W Uczelni prowadzone są działania informacyjne i edukacyjne dot. bezpieczeństwa studentów (wykorzystano do tego celu kanały Uczelni w mediach społecznościowych i wsparcie URSS). Uczelnia ma podpisane porozumienia z lokalnymi instytucjami, w tym: Policją, umożliwiające organizację spotkań informacyjnych dotyczących różnych kategorii zagrożeń. Dodatkowym elementem wsparcia, a jednocześnie integralną częścią programu studiów są przedmioty: planowanie i budowanie kariery, BHP i ergonomia pracy, ochrona wł. intelektualnej oraz etyka i normy wykonywania zawodu.

Uczelnia dba o efektywność systemu wsparcia, m.in. poprzez analizę i upublicznianie wyników badań satysfakcji studentów, samooceny jakości kształcenia czy aktywne uczestnictwo pracowników i studentów w pracach komisji stypendialnej i innych organów i zespołów roboczych (np. komisji rekrutacyjnej), a także bieżącą analizę zgłoszonych przez studentów (bezpośrednio bądź np. przez URSS) sugestii i skarg. Ważną rolę odgrywa Rektor, aktualizując i publikując zarządzenia nt. zakresu i kwot poszczególnych form wsparcia studentów. Stale poszukiwane są również dodatkowe formy wsparcia (np. stypendia dla wyróżniających się studentów, finansowane przez przedstawicieli otoczenia, promowanie uczestnictwa w konkursach itp.). W r. 2019-20 w Uczelni powołano Zespół ds. analizy ryzyka występowania zjawiska dyskryminacji, w tym molestowania. Efektem jego prac było m.in. wprowadzenie do ankiety oceny nauczycieli akademickich punktu, w którym studenci mają możliwość zgłaszania zaobserwowanych niekorzystnych zachowań dydaktyków. Podjęto również współpracę z Fundacją Troska, która oferuje studentom wsparcie psychol., świadcząc finansowane ze środków Uczelni konsultacje w kontakcie bezpośrednim bądź zdalnym. Wzorem uczelni zagranicznych, diskutowane jest utworzenie w Uczelni stanowiska mediatora akademickiego i stałych komisji ds. dyskryminacji i molestowania.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Dostęp do informacji w Uczelni jest realizowany na wielu płaszczyznach. Obecnie w ramach projektu UE uczelnia wdraża platformę komunikacyjną AI (sztuczna inteligencja) zintegrowaną z systemem USOS umożliwiającą zadawanie pytań przez kandydatów i studentów oraz uzyskiwanie odpowiedzi dotyczących zagadnień związanych z procesem rekrutacji i z organizacją studiów.

Studenci są członkami Senatu, Rad Kolegiów, Rad Programowych, uczelnianych komisji i zespołów. Mają możliwość współtworzenia oraz opiniowania programów studiów i innych dokumentów. Wszystkie kluczowe dokumenty i informacje umieszczane są na bieżąco na stronie www, BIP, w gablotach i na tablicach ogłoszeniowych. Komunikacja BOS-student oraz student-dydaktyk odbywa się poprzez kontakt e-mailowy, telefoniczny, przez USOS, MS Teams lub kontakt osobisty. Każdy rok ma Opiekuna wybranego z grona dydaktyków kierunku. W PUSB wdrażany jest USOS.

Usprawnił on komunikację, zapewnił dostęp do programu studiów, sylabusów, płatności i innych przydatnych dokumentów. W systemach USOS i BAZUS można śledzić postępy w nauce, decydować o przedmiotach do wyboru i opiniować sposób prowadzenia zajęć w ankietach ewaluacyjnych. Uruchomiono nową stronę internetową Uczelni, utworzoną zgodnie z wymaganiami WCAG 2.0 dla systemów teleinformatycznych w zakresie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Strona internetowa w sposób czytelny prezentuje dane dla kandydatów (m. in. Warunki, proces i wyniki rekrutacji, oferta edukacyjna, opłaty), studentów (programy studiów, rozkłady zajęć, konsultacje dydaktyków, obsługa studenta, biblioteka, praktyki, pomoc materialna i dla osób z niepełnosprawnościami, dom studenta i organizacje studenckie, ważne dokumenty i ważne terminy dla studentów, możliwość udziału w szkoleniach i projektach, oferty pracy), absolwentów, pracowników, pracodawców i innych osób. W związku z koniecznością prowadzenia zajęć w formule zdalnej, Uczelnia utworzyła podstronę z informacjami dotyczącymi prowadzenia zajęć, wsparcia merytorycznego, technicznego i psychologicznego studentów i pracowników oraz wykorzystywanych metod i technik kształcenia na odległość. Informacje te zamieszczane są także w zakładkach kierunkowych oraz w systemie USOS. Uczelnia na bieżąco odpowiada na pytania również poprzez media społecznościowe (Facebook, Instagram) oraz czat na platformie MS Teams. Podczas pandemii i zajęć prowadzonych zdalnie studentom umożliwiono składanie podań i innych dokumentów elektronicznie, mogli oni także, po umówieniu się z wybraną komórką lub podczas wyznaczonych dyżurów załatwić sprawę osobiście.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Zakres odpowiedzialności poszczególnych jednostek organizacyjnych za doskonalenie jakości kształcenia scharakteryzowany jest w Opisie Uczelnianego Systemu ZJK (dok. nr 3). Głównym miejscem dyskusji i wymiany doświadczeń na temat doskonalenia jakości kształcenia na kierunku są posiedzenia Rady Programowej, w których uczestniczą interesariusze wewnątrzni (dydaktycy Instytutu i studenci) i zewnątrzni (praktycy, przedst. otoczenia), mający możliwość wyrażania swoich opinii na temat zmian w ofercie dydaktycznej. Rada Programowa (§21. Statutu) jako organ doradczy Dyrektora Instytutu zajmuje się opracowaniem, aktualizacją oraz oceną zgodności programu z przyjętymi efektami. Do zadań Dyrektora (§20.) należy m.in. inicjowanie i koordynacja działań w zakresie doskonalenia programu. Dziekan (§15.) nadzoruje proces wprowadzania zmian oraz organizuje i kontroluje zgodność procesu dydaktycznego z Regulaminem Studiów. Po pozytywnym zaopiniowaniu zmian przez URSS, program jest zatwierdzany przez Radę Kolegium. Ostateczna decyzja dotycząca kształtu programu należy do Senatu, w którego posiedzeniach uczestniczą przedstawiciele interesariuszy wewnętrznych

(pracownicy dydaktyczni, administracyjni, studenci) oraz zewnętrznych (przedstawiciele uczelni akademickich, współpracujących z PUSB). Na każdym z etapów, głos doradczy w zakresie wprowadzanych zmian należy do przedstawicieli otoczenia społeczno - gospodarczego. Przegląd programu realizowany jest po zakończeniu każdego roku akademickiego, jako element uczelnianej procedury rocznej samooceny jakości kształcenia. Zmian w programie dokonuje się w celu jego doskonalenia, aktualizacji lub dostosowania do zmian w przepisach prawa. Analizie poddawane są m.in.: zakres i kolejność przedmiotów w planie studiów, przebieg procesu dyplomowania, odsetek ocen ndst z poszczególnych przedmiotów, ocena satysfakcji studentów, zebrane od nich uwagi i sugestie, sytuacja absolwentów czy opinie zakładowych opiekunów praktyk. W związku z epidemią COVID-19, dodatkowe źródło informacji stanowiły raporty nt. przebiegu kształcenia na odległość. Doskonalenie programu obejmuje coroczny, obligatoryjny dla dydaktyków przegląd i aktualizacja programów zajęć (np. literatura, korekta treści kształcenia, ich spójność z efektami uczenia się, narzędziami dydaktycznymi, sposobami weryfikacji i trafności ich doboru, itp.).

Istotnym elementem działań w obszarze jakości kształcenia jest ocena stopnia osiągania efektów uczenia się. Studenci oceniani są zgodnie z kryteriami i metodami, określonymi w programach zajęć oraz na mocy wytycznych zawartych w: Regulaminie Studiów, Sesji Egzaminacyjnej oraz Szczegółowych zasadach weryfikacji i dokumentowania efektów uczenia się. Sposoby weryfikacji efektów przedmiotowych podawane są na pierwszych zajęciach. Ogólną formą zaliczenia przyjętą dla poszczególnych przedmiotów jest egzamin lub zaliczenie z oceną. Efekty weryfikowane są również przez zakładowych i uczelnianych opiekunów praktyk oraz promotorów w trakcie przygotowywania pracy inżynierskich oraz końcowego egzaminu z praktyk.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	Mocne strony należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> najważniejszych atutów kształcenia na ocenianym kierunku studiów. 1) dostępność kadry Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach 2) małe grupy w ramach poszczególnych roczników, pozwalające na większą indywidualizację procesu kształcenia 3) dobra, sprawna administracja obsługująca kierunek 4) dobre warunki infrastrukturalne zapewniane przez Uczelnię 5) Dom Studenta na terenie kampusu Uczelni	Słabe strony należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> najpoważniejszych ograniczeń utrudniających proces kształcenia i osiąganie przez studentów zakładanych efektów kształcenia. 1. mała liczba kandydatów na studia na kierunku Ogrodnictwo co przekłada się na niski budżet 2. niski budżet powoduje, że brak jest personelu technicznego do obsługi zaplecza dydaktycznego (ogrodu dydaktycznego, tunelu itp.)
Czynniki zewnętrzne	Szanse należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> najważniejszych zjawisk i tendencji występujących w otoczeniu jednostki, które mają stanowić impuls do rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku. 1) położenie Uczelni w „zagłębiu ogrodniczym” 2) możliwość korzystania z bazy produkcyjnej Instytutu Ogrodnictwa, SGGW i specjalistycznych gospodarstw indywidualnych wokół Skierniewic 3) niewielka odległość Uczelni od miejsca zamieszkania studentów 4) duże możliwości odbywania praktyk zawodowych blisko miejsca zamieszkania	Zagrożenia należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> czynników zewnętrznych, które utrudniają rozwój kształcenia kierunku i osiąganie przez studentów zakładanych efektów kształcenia 1) zmniejszająca się systematycznie ilość absolwentów klas „ogrodniczych”. 2) niewielkie zainteresowanie studiami stacjonarnymi, zazwyczaj związane z koniecznością łączenia pracy w gospodarstwie ze studiami 3) bliska odległość od dwóch dużych ośrodków akademickich w Warszawie i Łodzi częściej młodzież woli studiować w dużych miastach. 4) sytuacja pandemiczna, która może mieć wpływ na decyzję o podjęciu bądź kontynuowaniu studiów spowodowane czynnikami społeczno-ekonomicznymi, zdrowotnymi, psychologicznymi, czy technologicznymi (jakość łączny internetowych na obszarach wiejskich subregionu etc.).

PAŃSTWOWA UCZELNIA
im. Stefana Batorego
ul. Batorego 64 C
96-100 Skierniewice

(Pieczęć uczelni)

DZIEKAN
Województwa Mazowieckiego
Państwowej Uczelni im. Stefana Batorego

.....
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

REKTOR
Państwowej Uczelni im. Stefana Batorego
dr Elżbieta Stokowska-Zagdan prof. PUSB

.....
(podpis Rektora)

Skierniewice, dnia 14.09.2022 r.
(miejscowość)

